# ATILIM

Yıl 6, Sayı 3 (63)

*Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı* — 1 Mart 1979


*Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!*

*Sıkıyönetimsiz toplu sözleşme! Demokratik basına özgürlük! Emperyalist baskılara, gerici-faşist güçlerin hükümet devirme girişimine karşı savaş!*

## Uzatmalı baskı

*Hükümet sıkıyönetimi uzattı. Ama böylesi geniş halk yığınları üzerinde zorbalığı uzatmakla burjuvazi, ne ekonomik, politik, sosyal bunalımın burgacından ülkeyi kurtarabildi, ne hiç birşey. Tersine, işbirlikçi tekelci burjuvazinin talanı, geniş emekçi yığınlarını acımasız sömürüsü daha da üsteliyor. Faşist tırmanış durmamış, durdurulmamıştır. Uzatmalı Amerikan, NATO baskısı Türkiye üzerinde daha da yoğunlaşıyor.*

*Bu sıkıyönetim, bilindiği gibi, hem iç gericiliğin, işbirlikçi tekelci burjuvazinin, hem Amerika'nın, NATO'nun baskı ve isteğiyle geldi. Bununla, yeni toplu sözleşme döneminde yarım milyon işçinin direncini kırmak, bunalımın yükünü emekçi yığınların sırtına daha da bindirmek istiyor.*

*Türkiye'de gelişen ulusal bağımsızlık direnişi, işçi sınıfının savaş dinamizmi, TKP'nin sürekli artan, politik yaşamı etkiliyen gelişmesi ve bölgemizde ulusal bağımsızlık, barış güvenlik hareketlerinin yoğunlaşması Amerikan emperyalistlerini, NATO elebaşılarını telaşa düşürüyor. Iran'daki derin, geniş ulusal çapta patlama, kanlı Şah rejiminin yıkılması emperyalistlerin, Türkiye'de gerici egemen çevrelerin uykularını kaçırdı. Bu seferki sıkıyönetim böyle geldi, böylesi bir durum içinde uzatıldı.*

*Iran'dan kaydırılan Amerikan ajanları, CIA görevlileri, Amerikan savaş, dinleme üsleri ve bunların personelleri Anadolu'ya aktarılıyor. Bütün bunları kolayca yapabilmek için sıkıyönetim uzatılıyor.*

*Yayılıcı Amerikan çevrelerinin daha bir telaşı var. Şahlık devrilince CENTO bloku daha da çöküyor. NATO'nun bu uzantısı, Amerikan-İngiliz koltuk değenekleriyle, tek ayak üstüne kaliyor. Bu tek ayak Türkiye'dir. Sıkıyönetimin nedenleri böylece daha iyi ortaya çıkıyor.*

*Sıkıyönetime karşı geniş halk katmanları arasından gelen tepkiler daha da artacaktır. Ordunun başındaki militarist klik bu tepkileri sıkıyönetimi uzatma yoluyla «önliyeceğini» Askeri Şura toplantısında açıkladı. Ecevit hükümeti de buna «Evet» dedi.*

*Halkın sıkıyönetime karşı direnişi gelişecektir. Komünist Partisi bu savaşı yılmadan, dürmadan sürdürecektir.*

## ÇAĞRI

# Viyetnam'dan elinizi çekin!

Türkiye Komünist Partisi, Çin hegemonyacılarının Viyetnam Sosyalist Cumhuriyeti'ne karşı giriştiği alçakça saldırıyı kesinlikle yeriyor, protesto ediyor. TKP MK, ABD emperyalizminin maşalığını yapan Pekin gericilerinin bu saldırısına karşı savaşta kahraman Viyetnam halkıyla, komünistleriyle omuz omuza dayanışma içinde olduğunu açıklar.

Çin gericileri, bu saldırıyla, Viyetnam'ın ulusal bağımsızlığını, egemenliğini, toprak bütünlüğünü çiğniyorlar. Saldırılarının başlıca amacı, dünya sosyalizminin güney doğudaki kalelerini zayıflatmaktır. Bölgede ve dünyada barışı baltalamaktır. Bu saldırıyla Pekin hükümeti, sosyalizme, barışa, ulusal bağımsızlık hareketine düşmanlığını gösteriyor. O, böylece uluslararası ilişkilerin temel ilkelerini haydutça çiğniyor.

Bu saldırı, Çin'in Amerikan emperyalizmi ve NATO'nun elebaşılarıyla kurduğu bağlaşıklığın somut bir sonucudur. Den Sio Ping'in Vaşington gezisinin emperyalist plânlarla bağlı olduğu Viyetnam saldırısıyla bir kez daha açığa çıkmış oluyor. ABD emperyalizmi ve kanlı Pol Pot rejiminin alaşağı edilmesiyle de Çin hegemonyacıları bölgede yitirdikleri konumları yeniden elde etmek istiyorlar. Pekin salgıncıları tıpkı Hitlerciler gibi emperyalizmin vurucu gücü olmaya adaylıklarını koyuyorlar.

Viyetnam Sosyalist Cumhuriyeti'nin açıkladığı gibi, «Pekin yönetimi Viyetnam'a karşı yürüttüğü düşmanca politikanın fiyaskoyla sonuçlanması üzerine, açıktan açığa eski Çin derebeylerinin, emperyalistlerin, sömürgecilerin saldırganlık yolunu tutuyor.» Pekin militarist yönetimi, yayılma ve büyük hanlar devleti kurma plânlarını topla, tankla, kanla uygulamaya koyuyor. Düne kadar küçük devletlerin sözde «koruyucusu» pozuna girenler, şimdi Viyetnam'ı Çin imparatorlarının çalımıyla «cezalandırmak»tan söz ediyorlar.

Bu saldırı, ülkemizdeki Maocuların iç yüzlerini daha da açığa vuruyor. Türkiye'deki Maocular, militarist, yayılıcı Çin gericiliğinin ülkemizdeki ajanları, beşinci kollarıdır. Pekin uşakları tıpkı efendileri gibi ulusal bağımsızlığın can düşmanıdır. Onların anti-Sovyet, anti-TKP propagandalarının, provokasyonlarının içeriği budur.

TKP, kardeş Viyetnam halkının bu çetin günlerinde, tüm halkımızı, tüm ilerici güçleri ve örgütleri Çin saldırısına karşı çıkmaya ve Viyetnamla dayanışmaya çağırıyor.

Tüm dünya barışını tehdit eden ve yeni bir dünya savaşının tehlikesini taşıyan Pekin hükümetinin bu saldırısına hiç kimse sessiz kalamaz. Türkiye hükümeti, Çin saldırısını açıkça kınamalı ve Viyetnamla dayanışmasını bildirmelidir.

Fransız ve Amerikan emperyalistlerini yenen Viyetnam halkı bu savaştan da utkuyla çıkacaktır. Sovyetler Birliği, sosyalist ülkeler, tüm ilerici dünya halkları Viyetnam halkının haklı savaşının yanındadır.

TKP, bir kez daha sesleniyor: Yayılıcı, saldırgan Pekin hegemonyacıları Viyetnam'dan elinizi çekin!

Yaşasın Amerikan emperyalizmine karşı ulusal bağımsızlık için savaşan halkımızın, kahraman Viyetnam halkıyla dayanışması, savaş kardeşliği . . .

*Türkiye Komünist Partisi*
*Merkez Komitesi*

*19 Şubat 1979*

## «Güçlü» hükümet

Emperyalizm Türkiye'de kendisi için daha «güvenilir» bir hükümet arıyor. Bu amaçla bizdeki ayakları gerici-faşist ve Maocu güçlere hükümeti yıkma, AP ile CHP sağ kanadının koalisyonunu oluşturma direktifleri veriyor. AP'nin üst üste yayımladığı bildiriler, iç gericiliğin bu alandaki baskılarının yoğunlaştığını ortaya koydu. Faşist MHP de hükümeti yıkma girişimlerinin başında olduğunu açıkladı. Ardından CIA'nin «gözdesi» M. Toker grubu otaya sürüldü. Pekin'in beşinci kolu maoculara da bu uğursuz işte görev verildi.

Sıraladığımız bu güçler bir yandan parlamentoda hükümet devirmesi girişimlerine başvuruyor, bir yandan da demagojilerle halkı gerici ayaklanmalara ve iç savaşa kışkırtıyorlar.

CHP'nin geniş kesimleri iç gericiliğin hükümet devirmesi amaçlı formüllerine kesinlikle karşı çıktı. Ecevit, tabanın bu

*(Devamı 6. sayfada)*

# TİP 2. BÜYÜK KONGRESİ BAŞKANLIĞINA

Sayın delege arkadaşlar,

TKP Merkez Komitesi, Kongrenizi, tüm delegeleri kardeşçe selâmlar.

Kongreniz, emperyalist çevrelerin, Çin hegemonyacılarının dünya barışı ve güvenliğini tehdit ettiği, Amerikan emperyalizmi ve NATO'nun ülkemiz üzerinde baskılarını arttırdığı, sıkıyönetim koşullarında faşist tehlikenin yoğunlaştığı bir dönemde toplanıyor. Böyle bir durumda, halkımızın önünde duran sorunlar, ancak işçi sınıfının, tüm ulusal ve demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği kurmasıyla çözülebilir.

Günümüzde işçi sınıfının birliğine, sınıf ve yığın sendikacılığına yönelik saldırılar artıyor. Egemen güçler anti-sovyetizmin ve anti-komünizmin, bu arada anti-TKP'ciliğin her türünü alabildiğine körüklüyorlar. TİP'e de yönelen bu saldırılara karşı TKP, partinizle, tüm ilerici güçlerle dayanışma içindedir. Faşist 141. ve 142. maddelerin kaldırılması için çabaların daha da yoğunlaştırılması, komünistlerin, sosyalistlerin, tüm ilerici güçlerin ortak görevidir. TKP, partilerimiz arasındaki görüş ayrılıklarının, yasal engellerin, eylem birliğini önleyebileceğine inanmıyor.

Emperyalizme ve faşist tırmanışa karşı, sıkıyönetime ve bunalımın yükünün emekçi yığınların sırtına bindirilmesine karşı savaşta taşıdığı tarihsel sorumluluğun bilincinde olan TKP, tüm ilerici güçlere elini uzatıyor.

Sayın delege arkadaşlar, Kongrenize başarılar dileriz.

*Türkiye Komünist Partisi*
*MK Genel Sekreteri*
*I. Bilen*

*23 Şubat 1979*

# Toplu sözleşme yılı

Bu yıl DİSK'e ve Türk-İş'e bağlı sendikalara üye 500 bin işçiyi kapsayan toplu sözleşmeler yapılacak.

Toplu sözleşmeler derin bir ekonomik bunalım ve sıkıyönetim koşullarında bağlanacak. İşbirlikçi tekelci sermaye kesimleri özellikle ekonomik bunalımı ortaya sürerek işçilerin ileri ekonomik-sosyal haklar ve kazanımlar elde etme savaşını bastırmak istiyor. IMF'nin dayattığı koşullara bağlı kalan CHP ağırlıklı hükümet işçilerin ücretlerini «kemerleri sıkma» politikası ile dondurmaya çalışıyor. Onlara Türk-İş başları «fedakârlık» çağrılarıyla, işçilere «Toplumsal Anlaşma»yı dayatarak yardımcı oluyorlar.

İşbirlikçi tekelci sermaye, holdingçiler «Toplumsal Anlaşma» benzeri anlaşmaları DİSK'e ve ona bağlı sendikalara da dayatmak istiyor.

DİSK Genel Yönetim Kurulu'nun yayınladığı bildiride, DİSK'in görüş ve istekleri belirlerken parlamento artimetiğini, dış borçları gözönüne alacağı «biçimindeki sözler bu dayatmanın bir yansımasıdır, açık belirtisidir. Bu görüşleri sınıf sendikalarının içine Işıklar, Güven, Nebioğlu gibileri taşıyor. Bu görüşlerin yanısıra, sınıf uzlaşmacılığına karşı çıkan sendikaların kabaca suçlanması rastlantı değildir. Ekonomik bunalımı işbirlikçi tekelci sermaye yaratmıştır, dış borçlar tekelci burjuvazinin barçlarıdır. İşçilerin istekleri bunlara bakarak belirlenemez.

Sendikaların arasında bugün istemlerin saptanması sorununda başlıca iki ters görüş var. Birincisi, istemleri, patronların «olanaklarına», ne verebileceğine, kapitalist ekonominin «zorluklarına» bakarak sınırlama isteyen görüştür. Ötekisi ise somut durum üzerine zamansız abartmalı değerlendirmelerden, günlük kazanımların küçümsenmesinden kaynaklanan «iste isteyebildiğini, kazanamazsak, işçi bilinçlenir» görüşüdür. Her iki görüş de, aynı kapıya çıkıyor: Savaşı engelliyor, eylemsizliğe düşürüyor.

İstemler işçilerin nesnel gereksinmelerinden kaynaklanan, acımasız sömürüye karşı kendi somut istemleri gözönünde tutularak saptanır. Komünistler, işçi sınıfının istemlerinin haklılığından hareket ederler. Bu istemleri, onların ölçüsü ne olursa olsun vargüçle desteklerler. «Nekadar birleşir, örgütlü savaşırsak, o kadar kazanırız» ve «Ne kadar çok koparsak hakkımızdır»: Sınıf bilinçli işçinin belgisi budur. Komünistler en küçük, en yalın istemler için savaşı küçümsemezler, onu politik savaşla bağlarlar.

Faşist tırmanış, baskı-terör altında, işçi sınıfının çetin sendikal savaşımını başarıya ulaştırmak, tekellerin saldırısını püskürtmek, ücretlerde artış, yığınsal işten çıkarmalara son, gibi istemleri gerçekleştirmek için şu belgiler yaşamsaldır: Sıkıyönetimsiz toplu sözleşme için; Tunç ve Işıklar gibilerinin uzlaşmacılığı ve bölücülüğüne karşı sendikal birlik için savaş . . .

★

# Emperyalizme bekçilik

Amerika İran'daki patlamadon sonra bölgemizde ikinci bir dayanak noktası arıyor. Bu amaçla İran'daki askersel casusluk donatımını topraklarımızdaki üslerine aktardı. Türkiye'yi Yakın-Doğu'nun jandarması yapma plânını uygulamaya kalkıştı. Vaşington deniz piyadesi birliklerini topraklarımıza indirmekle, bu doğrultuda yeni bir adım daha atmak istiyordu.

Ecevit bu dayatmayı doğruladı. Topraklarımıza deniz piyadelerinin indirilmesi girişimine karşı çıktıklarını da söyledi. Ama, Amerikan askersel müdahale plânının ayrı ayrı halkaları olan bu tür dayatmalar karşısında hükümetin direnç gücü ne olabilir? Birkaç dolar daha fazla kopartmak için jeopolitik durumumuzu satışa çıkaran bir hükümet bu dayatmolara karşı nasıl direnebilir? Ordumuzu tümüyle NATO'nun emrine veren bir hükümet bu tür dayatmolara nasıl karşı koyabilir? Nitekim, yalanlamaların arkasından Amerikan helikopter ve uçak filoları İncirliğe indirildi. Hükümet şimdi de bu işlemin «inancıl» niteliğinden söz ediyor. Savak'ın eli kanlı akıl hocalarının, İran halkının cellâtlarının taşınması ne zamandan beri «insancıl» bir iş oluyor? Topraklarımızda ABD emperyalizmi kol geziyor. ABD emperyalizmi ülkemizin bugünkü bunalımlı döneminden alabildiğine yararlanıyor, askersel yayılma plânını gerçekleştirmek için giderek daha da küstahlaşıyor.

Ecevit «topraklarımızdaki üslerin başka bir ülkenin içişlerine karışılmasında araç olarak kullanılmasına izin vermiyeceklerini» söylüyor. Demek ki, Ecevit topraklarımızdaki üslerin başka bir ülkenin içişlerine karışılmasında kullanılmak istendiğini görüyor ve buna izin vermiyeceklerini söylüyor.

Eğer topraklarımızdaki saldırı üsleri komşu ülkelerin içişlerine karışma amacıyla U-2 olayında, Lübnan çıkarmasında olduğu gibi kullanılıyorsa, bu üsler halkımıza karşı, ülkemizin iç işlerine karışmak için hele-hele kullanılır. Aslında Ecevit hükümeti silâh ambargosundan sonra üsleri yasallaştırmakla, gerçekte Amerikan emperyalizminin her tür baskısına boyun eğmeninde önünü açmıştır. Bundan ötürü halkımız Ecevit'in sözlerine kuşkuyla bakıyor. Topraklarımızdaki Amerikan ve NATO saldırı üslerinin kaldırılmasını, topraklarımızın komşularımıza karşı askersel müdahale girişimleri için kullanılmasına izin verilmemesini, bölgemizdeki tüm ülkelerle saldırmazlık anlaşması imzalanmasını istiyor.

# Dayanışmanın başarısı

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinde TKP Programını legal yayınlayan «ÜRÜN» dergisi sorumlusu Ahmet Taştan'in üçünü duruşması yapıldı. Duruşmada önemli bir gelişme oldu. Mahkeme kurulu, Taştan ve avukatlarının daha önce ortaya sürdükleri faşist 142. maddenin Anayasaya aykırı olduğu görüşünü oybirliğiyle haklı buldu ve maddeyi incelemek üzere Anayasa Mahkemesine gönderdi.

Bu gelişme ilerici, yurtsever, anti-faşist güçlerin önemli bir kazanımıdır. Bu aynı zamanda ulusal ve uluslararası dayanışmanın somut bir ürünüdür. Mahkeme bu kararı sıkıyönetim koşullarında aldı. Bunun için de bu gelişme demokratik güçlerin sıkıyönetim baskılarına bir tepkisi olarak da anlam kazanıyor. Sıkıyönetim komutanlığı duruşmadan önce çeşitli baskı yöntemlerine başvurdu. «Ürün» ve «Savaş Yolu» dergilerini kapattı. Daha önce de hükümet 142'inci maddeyi Anayasaya aykırı bulan savcıyı görevinden aldı. Yerine gönderilen savcı ise, bu faşist maddenin Anayasa Mahkemesine gönderilmesi görüşüne karşı çıktı. Bütün bunların tek amacı vardı: «TKP Programı» davası üzerindeki baskıları artırmak, ilerici, demokratik basına karşı anti-demokratik uygulamaları yoğunlaştırmak ve faşist maddelere karşı direnişi kırmaktı.

Ama demokratik, ilerici güçlerin kararlı tutumu uluslararası dayanışmanın gücü, Yargıçlar Kurulu'nun demokrasi inancı 142. maddenin Anayasa Mahkemesine gönderilmesi sonucuna doğurdu. Faşist maddelerin iptal edilmesiyle Türkiye'de demokratik özgürlüklerin gelişmesinde ileri bir adım atılmış olacak, TKP'nin üzerindeki yasağın başlıca dayanaklarından biri çökmüş olacaktır. Bu nedenle gerici güçler Anayasa Mahkemesine baskıları yoğunlaştırıyorlar.

Bu durumda faşist yasalara ve TKP üzerindeki yasağa karşı savaşı güçlendirmek güncel bir görev olarak duruyor. 141'inci madde de Anayasa Mahkemesine gönderilmeli, faşist maddelerin tümü iptal edilmeli, bu maddelerden yargılananlar serbest bırakılmalı, bu maddeler gereğince toplotılan yayınlar serbestçe yayınlanmalıdır.

*Sıkıyönetimsiz toplu sözleşme! Ücretler yükselsin! İşten atmalara son verilsin!*

# Bölünme değil birlik

Türkiye Kürdistanındaki politik çatışmada, Kürdistan Demokrat Partisi ile Türkiye Komünist Partisi iki çizgiyi, yani Kürt burjuva milliyetçiliğiyle, proletarya enternasyonalizmi çizgilerini temsil ediyor. Türkiye dışında kurulan ve bölgedeki ayrı devletlerdeki Kürtleri burjuvazinin bayrağı altında birleştirme görüşüyle hareket eden KDP şefleri, çoktan beri Kürt köylüsünün çıkarlarına ihanet etti. Irak Kürt devrimi hareketini sattı. Barzanici bu gurup, bölgede emperyalizmin, anti-Sovyetizmin antikomünizmin aracı oldu. KDP yöneticileri, daha şimdiden Maocularla, Pekin yanlısı TİKP ile organik bağlar kurmuştur. Perinçek, Türkiye topraklarında emperyalizmin «böl-yönet» politikasının bu aracını destekliyor. Bu partinin yöneticilerinin Türkiye Komünist Partisi'ne, sosyalist ülkelere, Arap ulusal kurtuluş hareketine karşı saldırı yolunda politikasına arka çıkıyor. Her ikisi de her ne pahasına olursa olsun Türkiye proletaryasıyla, Kürdistan köylüsünün birleşmesini, TKP'nin önderliğinde anti-emperyalist, anti-faşist savaşa atılmasını önlemek istiyorlar. Niçin? Çünkü bu birlik ve komünist partisinin önderliği olmadan halkımızın hem Türk hemde Kürt köylüsünün kurtuluşu olanaksızdır. KDP'ye, şu ya da bu nedenle inanmış Kürt demokratları er geç bu gerçeği kavrayacak ve Barzanicilere, onların yeni takipçilerine baş kaldıracaklardır.

Kimileri bu gerçeği anlamamakta ayak diriyor. Bunlar, TKP'yi «eleştirme» adı altında adım adım burjuva milliyetçiliğine yaklaşıyor. KDP'nin temel politikasına, emperyalizm ile bağlaşıklık çizgisine göz yumuyor. Türk egemen burjuvazisinin yaptığı dolu dizgin talana, TKP'ye düşmanlık ederek karşı konabilir mi? Emperyalizm ile işbirliği yaparak, aynı patronun uşağına karşı konabilir mi? Şimdi, «Özgürlük Yolu» şefleri bu soruların ağırlığı altında eziliyorlar. Onlar, şu ya da bu şekilde bir süre kendileriyle yol arkadaşlığı edenlerin de haklı eleştirisiyle karşılaşıyorlar.

Proletaryanın önderliği olmayan bütün politik hareketler gibi, Kürdistan'daki burjuva, küçük burjuva siyasal hareketler de bağırlarında boydan boya bir çelişki taşıyor. Bu çelişki, milliyetçi, oportünist yönetimlerin bölücü tutumlarıyla, tabandaki halk güçlerinin birlik istemleri arasındadır. Komünistler bölücülerle savaşıyor, tabandaki halk güçleriyle birleşiyorlar.

# Orduya çağrılar

Burjuvazinin gözleri her zaman ordunun üzerindedir. Barışçı koşullarda «ordunun yeri kışladır», «ordu politikayla uğraşmaz» sözlerini dil pelesengi yapar. Bunalımın ağır yüküne, sömürüye, talana karşı, sosyal ve ulusal ezgiye karşı işçi sınıfı, halk yığınları örgütlü, yığınsal savaşa kalktığı zaman ise tekelci-işbirlikçi sermaye, egemen çevreler orduyu kışladan çıkarma yolunda her türlü kışkırtmayı yapar, her yola başvururlar. Bu bugün de öyledir.

Faşist Türkeş'in orduya çağrıları geçtiğimiz yılın Eylül ayında ilk «sıkıyönetim» isteği ile somutlanmıştı. Bu istem, başta hükümet olmak üzere geniş çevrelerce tepkiyle karşılanmış, hatta savcılık soruşturma açmıştı. Ancak belli bir hedefe yönelik ardı arkası kesilmeyen plânlı provokasyonlar, Türkeş'lere, Demirel'lere, egemen güçlerin daha ılımlı kesimini de kattı. Sonunda sıkıyönetime gidildi. Sıkıyönetim koşullarında faşistler orduyu kışkırtmakta elverişli bir ortam bulmuşlardır. Bu faşist koronun sözcülüğünü MHP'nin çatlak sesi «Hergün» ile hükümetler yıkan ünlü İTT tekelinin gazetesi «Tercüman» yapmakta. Örneğin Nazlı Ilıcak ... «baskı rejimlerinin özlemi duyulmaya başlanır ... bir sabah karanlığında tok sesli bir albayın konuşmasıyla daldıkları gaflet uykusundan uyanırlar» gibi kabadayılık taslıyabiliyor. «Ordu gelecekse gümbür gümbür gelmeli» diye, geliş biçimini de açıklayan bir başka köşe yazarı ise, «hayret edilecek nokta, Genel Kurmay'ın hükümete tam teslimiyet tavrı» diye, kışkırtmayı tırmandırıyor.

Emperyalizmin bu açık ajanları, hele Amerika'nın Orta-Doğu'da en sağlam kalelerinden birini yitirmesinden sonra, büsbütün gemi azıya almış bir şekilde, konumlarını sağlamlaştırmaya çalışıyorlar.

Ancak, uzun süredir devam eden bu çağrılar, ordunun tabanında tepkiler doğmasına neden oluyor. Yurtsever er, assubay ve subaylar, ordunun, uluslararası tekellerin ve işbirlikçilerinin çıkarları uğruna halkın ekonomik-demokratik haklarına karşı sürülmek istenmesine kesinlikle karşı çıkıyorlar.

TKP, onların bu çıkışlarını destekliyor. TKP, orduyu halka karşı sürmek için elverişli koşullar yaratan sıkıyönetimin kaldırılmasını istiyor, halkı ve tüm ilerici-demokratik güçleri bunun için eyleme çağırıyor. TKP, yurtsever er, assubay ve subayların, halkın bu haklı savaşımını desteklemesini ve kendilerinin de ulusal bir ordu için, kışlada demokrasi için savaşıma katılmasını istiyor.

# İdeolojik saldırılar- Devrimci çizgi

Günümüzde, burjuvazinin komünist harekete, TKP'ye karşı ideolojik saldırısında, eskici sandığından çıkardığı «goşistlik» suçlamaları yine başyeri tutuyor. Gerici propaganda «iç savaş», «vurucu timler» çanları çalıyor, korku salmak için yalanı, iftirayı fora ediyor.

Bu saldırının dolaysız amacı çok açık: İşbirlikçi, tekelci burjuvazinin en şovenist ve terörcü kolu faşizme gidiyor. Yarattığı gürültü patırdı arasında faşizmin ayak seslerini gizlemeye çalışıyor.

Saldırının dolaylı amacı ise çok önemli: Bu, işçi hareketini «iç savaş» suçlamalarıyla korkutmak ve ideolojik bakımdan silâhsızlandırmaktır. Burjuva reformistlerinin bu korkutmacayı bıyık altından gülerek seyretmesi bundandır. Onlar, işçi hareketinin ne kadar büyük kesimlerini yeminli parlomenterist yapabilirlerse, ne kadarının ağzından korkutmacalarla «barışçıl sözler» koparabilirlerse, o denli düzenlerini güvenceye alacaklarını sanıyorlar.

Daha şimdiden, sağ oportünizm konumlarında yer alanlar, kendilerinin ne denli «barışçı» olduklarını kanıtlamak için, TKP'ye tıpkı burjuvazinin ağzıyla saldırıya geçiyor. Burjuvazinin korkutmaca politikası ürünlerini veriyor. Bunlar can güvenliği komiteleri gibi, halkın yığınsal örgütlenmesini içeren, günün koşullarına uygun örgüt biçimlerini karalıyorlar.

TKP'nin atılım döneminin başlıca bir özelliği, sağcı oportünizme karşı savaştır. Bu savaş bugün de tüm güncelliğiyle sürüyor.

## Program ve atılım

TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın, Parti Konferansında okuduğu rapor, Türkiye'nin emperyalist zincirde zayıf halkalardan birini oluşturduğunu belirtirken, bu benzetmeyle neyi gösteriyordu? Bu, temel olarak, Leninci emperyalizm teorisine ve sosyalist devrim öğretisine, Türkiye'nin somut durumunun bilimsel çözümlemesine dayanıyor. TKP Programı bu özde onaylandı. Programda da belirtildiği gibi, Türkiye'de kapitalizmin göreceli geriliğine karşın, tekelci sermaye oluşmuş ve bir finans oligarşisi egemenliğe yükselmiştir. Bu durum çelişkileri gelişmiş kapitalist ülkelerden daha çok keskinleştiriyor, ulusal, demokratik görevlerle sosyalist görevler arasında çok geniş yığınları devrime çekebilecek özgün bir ilişki doğuruyor. Bu da, bir dizi orta derecede gelişmiş kapitalist ülkelerde görülen durumu yansıtıyor.

Bu somut çözümleme, iki ana sorunda sağ oportünizmin temellerine ağır bir darbe indirme olanağı verdi. Birincisi, partinin devrimci stratejisi parti programında belirtilen yönde onaylandı. Böylelikle sağcı oportünizme özgü iki tez çürütülmüş oldu. Bunlardan birisi, ulusal burjuvazinin ilerici rolünü abartan, onun iç ayrışmalarının derinleşmesini, egemen bölümün tekelciliğe yükselmesini ve emperyalizmle işbirliğine gitmesini görmezlikten gelen, o nedenle «kapitalist olmayan yol» tezini yanlış olarak ülkemize uydurmaya kalkan görüştür. Ötekisi ise, kapitalizmin tıpkı gelişmiş ülkeler örneğinde olduğu gibi, daha uzunca bir süre kendini yeni koşullara uyduracağını, dingin gelişebileceğini varsayan görüştür. Bu görüş yığınların eyleminde birden bire yükselmelerle ve öznel etkenin hızlı bir gelişmesiyle devrimin yolunun açılabileceğini yadsıyor. «Tekellerin kuşatılması» anlamında uzun bir «demokratikleşme» dönemini öngörüyor. TKP bu görüşlere karşı, programında anti-emperyalist, anti-tekel, anti-feodal halk devrimi stratejisini formüle etti. Bu devrimin erki olan proletarya hegemonyasındaki ileri demokrasinin sosyalist devrime, proletarya diktatörlüğüne dönüştürülmesi tezini onayladı.

Partimiz, ikincisi, bütün bir görevler zincirini sürüklememizi sağlayan ana halkanın ne olduğunu saptadı. Konferans ve Plenum, bir yandan ulusal demokratik cephe çizgisini onaylarken, bunu gerçekleştirmek için «partiyi güçlendirme» sorununu başa aldı. Bu hem partiyi legal sosyalist akımın içinde eritme çizgisine, likidatörlüğe karşı kesin bir tutum oldu. Hem de, proletarya hegemonyası için partiyi yığınlara götürme yerine, işçi sınıfını burjuvazinin peşine takma tutumuna da yanıt verilmiş oldu. Öte yandan, «Türkiye'de gizli çalışma olanaksız» diyen sağ oportünist yasolcılığa karşı da çıkıldı. Bu sapmalardan ilki, Türkiye işçi sınıfının nesnel varlığını küçümseyen, öteklisi ise, işçi sınıfının savaş gücüne güvenmiyen onlayışların ürünleridir. TKP, bunlara karşı, Marksizm-Leninizmle donanmış, her türlü koşulda sovaşmaya hazır bir «devrimciler örgütü», proletaryanın öncü, savaşkan kolu, onun yığınsal partisi olma görevini yüklendi. Leninist parti öğretisi, TKP Tüzüğünde somutlandı. Parti, «fabrikalar kalemizdir» belgisini başa aldı ve ancak devrimci teoriyle donanmış bir partinin devrimci eyleme öncülük edebileceği gerçeğinden yürüyerek, ideolojik savaşı ve kadro eğitimini can alıcı sorun saydı.

## Oportünizme karşı

TKP'nin sağcı oportünizmle arasına çektiği bu kesin çizgi, bu sapmaya karşı savaşı ortadan kaldırmak şöyle dursun daha da keskinleştiriyor.

Bugün ülkemizde, yığınlar arasında biriken hoşnutsuzluğun yığın eylemlerine dönüşmesinin önündeki başlıca engellere karşı savaşa sağcı oportünizm ket vuruyor. Burjuva reformizminin yığınları köstekleyen etkisine karşı savaşa, örneğin sıkıyönetim karşısında takınılan «orta yolcu» tutumlarıyla zarar veriyor.

Sağcı oportünizme özgü bir tutum da öznel etkenin rolünü küçümsemekte yatıyor. Bunlar, bir devrim durumunun oluşmasında öznel etkenin hızlandırıcı rolünü görmüyorlar. Eylemsizlikte, yığın hareketlerini örgütlemede gereken çabaları göstermemekte bu eğilim yansıyor. Günümüzde bir devrim durumundan söz etmek erken olur. Ama devrimci durumun oluşmasını uzaklara atmak, karamsarlık yaymak, yığınlardaki eylemsizliğin geçiciliğini yadsımak bir o kadar yanlıştır. Parti eğer sınıf savaşının olgunlaşmış görevlerinin çözümünü kolaylaştırabiliyorsa ve politikasıyla devrim hareketinin nesnel gereksinimlerini dile getiriyorsa, yığınların devrimci enerjisini yörüngesine oturtabilir. Güçler oranının değiştirilmesine, bir devrim durumunun oluşmasına katkıda bulunabilir. Ülkemizde ekonomik bunalımın derinleştiği, yığınların yaşamının hızla kötüleştiği, gerici-faşist güçlerin bir hükümet devirmesine, işçi sınıfının ise tekellere karşı (yeni toplu sözleşmelerde), ekonomik, sosyal istemler için savaşmaya hazırlandığı bir sırada öznel etkenin rolünü her küçümseme büyük hatalara yol açar. Yığın eylemlerinden «faşizm gelir» diye kaçanlar, ya da nasılsa «yığınsal olmaz» diyerek eli kolu bağlı durunlar, «faşist diktatörlükten yeğdir» diyerek hükümetin politikasına destek olanlar, onun sol-lantılarıyla savaşmayanlar ne yapıyor? Gerici-faşist partilere böylece güç katmış oluyor.

CHP sağ kanat yöneticilerinin hükümette gericilikle uzlaşmalarında oportünistlerin yığınları şaşırtması, pasifiğe itmesi, aşağıdan, yığınlardan baskının azalması başlıca rolü oynamıştır. Böylesi bir durumda, yığınlara dayanmadan yalnızca yukarıdan yapılan her işbirliği burjuvazinin kuyruğuna takılma sonucunu doğurur.

## Madalyonun öte yüzü

Öznel etkenin önemini vurgulamak, devrim durumunun nesnel karakterini

# TKP, YKP ve AKEL'in ortak bildirisi (özet)

TKP, YKP ve AKEL MK Genel Sekreterleri bir süre önce yaptıkları bir görüşmede bölgelerinde ve dünyadaki güncel sorunları ele aldılar. Yayınlanan Ortak Bildiri'de, dünyada ve Balkanlarda yumuşama sürecinin üstün gelen eğilim oluşunda Sovyetler Birliği'nin, sosyalist ülkelerin rolünü belirttiler. Bildiride, İran'daki devrimci gelişmelerden sonra emperyalizmin bölgedeki eylemlerini arttırdığına değiniliyor. ABD ve NATO egemen çevrelerinin halkları birbirine düşürme, iç gericiliği kışkırtma, askersel üsleri genişletme, anti-komünizm, anti-Sovyetizmi yoğunlaştırma, Çin yönetiminden destek alma girişimleri bildiride yer alıyor.

## Türk-Yunan anlaşmazlığı

(...) «TKP, YKP ve AKEL'in görüşleri şudur: Karasahanlığı sınırları gibi tüm diğer sorunlar barışçıl yoldan çözümlenebilir ve çözümlenmelidir. Ege denizi bunalımı, Amerikan ve NATO emperyalizminin oyunları sonucunda derinleşiyor, zorlaşıyor.» (...)

«Her üç parti, Türk-Yunan görüş ayrılıklarının Helsinki Sonuç Belgesi ilkeleri temelinde, herkesçe onaylanan uluslararası yasalara ve uluslararası deneyimin ilkelerine dayanmak yoluyla ulusal bağımsızlık, egemenlik ve dokunulmazlığa saygınlıkla, barışçıl görüşmelerde çözümlenmesini kesinlikle desteklerler. İki devlet arasında yapılacak görüşmelerin, emperyalist örgütlerin dışında, emperyalist denetim ve karışımdan uzak olması gereklidir.

Komünist partileri, Türkiye ve Yunanistan'daki tüm ilerici ve barışsever güçler, silâhlanma yarışının durdurulması yoluyla savaştan kaçınılması için eşgüdümlü savaşırlar, kendi ülke hükümetlerinden kuvvete başvurmadan ya da kuvvet kullanma korkutması dayatmadan, barışçıl çözüm aramalarını isterler. TKP ve YKP, nereden gelirse gelsin, saldırgan ve salgıncı bir savaşa vargüçle karşı duracaklarını kesinlikle duyururlar.» (...)

## Kıbrıs sorunu

Kıbrıs sorunu, hiç bir zaman Kıbrıs Türkleri ile Kıbrıs Rumları arasında bir çelişki olmamıştır ve olamaz. Bu sorun, Kıbrıs halkının bütünü ile emperyalizm, onun örgütleri arasında varolagelen bir çelişkidr.

Üç kardeş parti, Kıbrıs halkının – Türk ve Rum Kıbrıslılarının – anti-emperyalist, ulusal kurtuluş savaşımını, sorunun BMÖ çerçevesinde barışçıl çözümlenmesini, gerçekten bağımsız, egemen, toprağı bütün, bağlantısız, demokratik ve askersizleştirilmiş bir Kıbrıs için savaşımını desteklerler; Kıbrıs'tan Türk askerlerinin ve tüm yabancı askerlerin çekilmesinden, askersel üslerin sökülüp atılmasından, göçmenlerin yerlerine yurtlarına gönüllü dönmelerinden, kaybolanların aranıp bulunmasından yanadırlar.

Kıbrıs sorununun uluslararası yönünün çözümlenmesi için üç parti, BMÖ çerçevesinde uluslararası bir konferansın toplanmasını desteklerler. Bu konferansta BMÖ'nün ilgili kararlarının uygulanması, Kıbrıs halkına dayatılan uzlaşmaların kaldırılması ve Kıbrıs'ın bağımsızlığıyla ilgili Güvenlik Konseyince yeni ve etkin güvencelerin bulunması için çaba gösterilmelidir. Her üç parti, böylesi bir uluslararası toplantının gerçekleşmesi için ülke halklarını savaşımlarını güçlendirmeye çağırırlar. Bu amaçla Kıbrıs hükümeti ve BMÖ Genel Sekreterince yapılacak daha etkin girişimlerle uluslararası dayanışmanın daha da aktifleştirilmesi gereklidir.» (...)

## Bölgede askersel Amerikan varlığına karşı

«Her üç parti, kendi ülkelerinde bulunan emperyalist savaş üslerinin sökülüp atılması (...), Türkiye ve Yunanistan'ın NATO'dan çıkmasından ve kölelik anlaşmalarının yırtılmasından yana olduklarını bir kez daha duyururlar (...)»

«Her üç kardeş parti, emperyalizm ile gericiliğe ve bunların yeni yardımcısı olan Maocu Çin yönetimine, şövenizme ve burjuva milliyetçiliğine karşı, sorunların adaletli bir biçimde çözümlenmesi, üç ülke halkları arasında barış, dostluk ve işbirliğinin güçlendirilmesi, Doğu Akdeniz bölgesinin emperyalist savaş üslerinden arınmış bir barış, güvenlik ve işbirliği bölgesi durumuna gelmesi için yürütülen savaşımda Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs işçi sınıfını, köy emekçilerini, aydınlarını çabalarını arttırmaya ve uyumlaştırmaya çağırırlar.

Her üç parti Türkiye'de faşist terörün tırmanmasını, egemen güçlerin üsteleyen anti-demokratik baskısını protesto ederler. Tüm ilerici ve demokratik güçlerle, özellikle 58 yıldan beri illegal koşullarda savaşan TKP ile dayanışma içinde olduklarını duyururlar. TKP'nin legalleşmesini isterler (...) Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde eylemlerini eşgüdümlü olarak sürdürürler.»

*TKP MK Genel Sekreteri*
*I. Bilen*

*YKP MK Genel Sekreteri*
*H. Florakis*

*AKEL MK Genel Sekreteri*
*E. Papayoanu*

---

unutmaya yol açamaz. Lenin'in dediği gibi, *«dünyada hiçbir bolşeviğin en derin siyasal ve ekonomik nedenler proletaryayı harekete getirmedikçe (...) bir tek halk hareketini bile ‚kışkırtmayacağını' (...) anlamak o kadar güç müdür?»* Günümüzde goşist guruplar, Leninizme karşı saldırılarında, devrim durumu ile ilgili öğretiyi tepetaklak ediyor. Onu anlaşılmaz bir duruma sokuyorlar. Bunlar, «sürekli bir devrim durumunun varlığı»ndan söz ediyorlar. Hiç bir bilimsel temeli olmayan bu görüş serüvenciliğin, bireysel terörizmin bugün de başlıca dayanağıdır.

Goşist ideologlar, faşist bir diktatörlükle, bir burjuva parlamenter hükümet arasındaki ayrımı bir yana bırakıyor, «ya hep, ya hiç» kumarını oynuyor. «Tek yol devrim» belgisiyle, günümüzün ivedi görevlerinin üzerinden atlıyor.

Bu türden goşist görüşler, küçük burjuvazinin sabırsızlığını yansıtıyor. Kuşkusuz, sınıf savaşı içinde, küçük burjuvaziye özgü görüşler, şurada ya da burada işçi hareketine de bulaşıyor. Özellikle Türkiye'nin somut durumunun çözümlenmesi, terörizm («anarşi») olgusunun değerlendirilmesi vb. sorunlarında yanlış eğilimler beliriyor. Devrimci durum üzerine zamansız, erken sonuç çıkarmak, pratikte güncel savaş görevlerini küçümseme, politik alanda eylem birliği sorunlarını atlama eğilimlerini doğuruyor. Buna karşılık, kimileri, komünist taktikler izlemenin, devrimin öznel etkenini hazırlamak için var güçle bir çaba göstermenin, devrimci bir durum yoksa olanaksız olduğunu sanıyorlar. «Ya devrim, ya karşı-devrim» ikileminin pratik bir sorun olacağı gün gelmeden, hem devrim, hem de faşizm olmayan bu geçici aşamanın devrimi yakınlaştıracak görevlerini unutanlar gerçek devrimci sayılamazlar. Devrimci olmayan bir durumda devrimci olmanın zorunluğunu Lenin önemle vurgulamıştır.

Kaldı ki, sınıf savaşlarının çevreninde fırtına bulutları kümeleniyor. TKP, bir yandan, partinin Leninci birliğini güçlendiriyor, öte yandan güncel politik sorunların içinde yığınları devrime hazırlıyor.

## Güçlü hükümet

*(1. sayfadan devam)*

yığınsal tepkisi karşısında, AP ile işbirliği yapmaktan vazgeçmeden, yeni bir hükümet ortaklığına karşı olduğunu belirtmek zorunda kaldı.

AP-CHP koalisyonuyla güdülen amaç: emperyalizmin ve iç gericiliğin konumlarını güçlendirmektir. Sıkıyönetim koşullarında ulaşılmak istenilen böylesi bir amaç, hangi yöntemlerle kotarılırsa kotarılsın emperyalizmin, militarist kliğin dayatması anlamına gelecektir. Bu yönde atılacak her adım karşı devrimci olduğundan TKP, iç gericiliğin hükümeti yıkma, AP ile CHP sağ kanadı ortaklığını kurma girişimlerine kesinlikle karşıdır. Açıktır ki, CHP sağ kanat yönetimi yığınlardan uzaklaşmış, erkte kalmayı gerici-faşist partilerin tutumuna bağlamıştır. Bu hükümet, gerici-faşist hükümet devirmesini önleyecek, ulusal çıkarları koruyacak güçten yoksundur. O, izlediği politikayla yolu faşizme açıyor. Emperyalizme boyun eğiyor. TKP, bu durumda en geniş yığınları harekete geçirmenin, karşı devrimci çıkışlara yığınsal ve örgütlü yanıt vermenin zorunluğunu vurguluyor. Kuşkusuz, böylesi bir tutum, hükümet devirmesini geri püskürtme savaşı, CHP sağ kanat yöneticilerinin daha da yalıtlanmasını, anti-emperyalist, anti-faşist birliğin güçlenmesini ve ülkemizin önüne ileri devrimci perspektiflerin açılmasını sağlıyacaktır. Hükümeti devirme girişimlerine karşı çıkmak, bu hükümeti desteklemek anlamına gelmez. TKP, hükümetin sağcı politikasını, NATO'culuk, bunalımların yükünü emekçilerin sırtına yıkma, sıkıyönetimcilik politikasını desteklemiyor. Emperyalizmin, gerici, faşist güçlerin halkımız için oluşturduğu tehlikeye karşı örgütlenecek yığınsal eylemleri emekçilerin güncel istemlerini savunma savaşıyla örmek gerek.

## Engelleri aşmak

Anti-emperyalist, anti-faşist birçok yersel eylem birliği girişimi başarılı sonuçlar veriyor. Kazanım, tüm ilerici hareketin oluyor. Ama, eylem birliğinin yukardan sağlanması yolunda henüz olumlu bir belirti olmadığı gibi, birçok yersel eylem birliği girişiminde de ters gelişmelere rastlanıyor.

Özellikle, son zamanlarda, TİP'e yakın çevrelerle eylem birliği denenemelerinde tabandaki kimi olumlu eğilimlere karşın, verilen sözlerden dönmeler, kaypak tutumlar gözleniyor. Bu, birçok yığın örgütünde, demokratik konumların yitirilmesi, ya da zayıflaması sonucunu doğuruyor. Tersine, ilkesel davranılan her yerde başarı sağlanıyor.

Eylem birliğinin önündeki engeller nelerdir? Bu her şeyden önce, burjuvazinin politikası, baskısı, etkisidir. İşbirlikçi, tekelci burjuvazi TKP dışındaki sosyalist partilerin yasallığını tanıyor. Buna karşı, TKP ile eylem birliğinden yana olanlara karşı ağır baskılar uyguluyor. Bu durum, yasaklamaların, komünist partisinin legal çalışmasını olanaksız kılmadığı, buna karşın TKP ile eylem birliği yapmaya engel olduğu yolunda çelişik görüşlerin doğmasında etken oluyor. Burjuva yasalcılığına bel bağlama yönündeki oportünizm böyle beliriyor.

Revizyonist öğelerin propagandaları da bu yönde etkili oluyor. Örneğin, TİP içinde bölücü girişimleriyle tanınan «Küçük» gurubunun başlıca çabası, TKP ile eylem birliğini baltalamak, anti-TKP tutumları kışkırtmak, bu ortamdan anti-Sovyet propoganda için yararlanmak olmuştur.

TKP ile öteki partiler arasında eylem birliğine TKP'nin illegal olması kuşkusuz küçümsenmiyecek zorluklar çıkarıyor. Ama, sorun çözülmez değildir. Sorunu, yasal sınırlar içinde çözmek olasıdır. Her şeyden önce, anti-TKP, anti-Sovyet bozgunculara bütün bağları koparmak, kendi tabanına dayatılan TKP düşmanlığı kampanyasına son vermek, üyelere komünistlerle işbirliğini yasaklamamak. Komünistlerin etkin olduğu örgütlerde, sendikalarda düşman, bölücü guruplar oluşturmamak, tersine ortak düşmana karşı böylesi örgütlerin yönetimleriyle dayanışma kurmak. Engelleri aşma yolu budur.

*Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizminden sapmalara sağ ve «sol» revizyonizme karşı savaş!*

## Lenin köşesi

### Savaş biçimleri

Lenin'e göre İşçi sınıfı hareketinde en uygun savaş biçimleri, sınıf savaşlarının içinde bulunduğu evreye, güçler oranına, güncel istemlere, aşama hedeflerine ve sonul amaca sıkısıkıya bağlıdır.

Lenin, «Karl Marks» adlı yapıtında, sınıflar arasındaki karşılıklı nesnel ilişkilerin, işçi sınıfının strateji ve taktiğine temel olduğunu belirtir. Sonra Marks'tan kimi tarihsel gelişmelerde *«20 yılın bir günden fazla etmiyeceği», «ama daha sonra 20 yılın yoğunlaştığı günlerin gelebileceğini»* söyliyen bir alıntı yapar. Şöyle sürdürür: Komünist Partisi *«bir yandan politik durgunluk, ya da ‚barışçıl' gelişme denen salyangoz gibi yavaş gelişme dönemlerinden, ileri sınıfın bilincini, gücünü, savaş yeteneğini geliştirmek için yararlanmalıdır, öte yandan, bütün bu çalışmayı o sınıfın hareketinin sonul amacı'na yöneltmelidir ve bu sınıfı ‚20 yılın yoğunlaştığı'o büyük günlerin büyük görevlerinin pratik çözümü için yetenekli duruma getirmelidir».* (Tüm yapıtlar, c. 26, s. 78.)

Komünist partisi, *«en değişik savaş biçimlerini benimser, onları ‚icat etmez', tersine hareketin içinde devrimci savaşın yürüttüğü savaşın kendiliğinden oluşan biçimlerini genelleştirerek bir araya getirir, onları örgütler ve bilinçlendirir».* (Tüm yapıtlar, c. 14, s. 1.) *«Marksizm bu açıdan, söz yerindeyse, yığın pratiğinden öğrenir; masa başındaki ‚sistematikçilerin' uydurduğu savaş biçimlerini yığınlara öğretmekten çok uzaktır».* (Tüm yapıtlar, c. 14, s. 2.)

Savaş biçimlerinin elverişli olup olmadığını Lenin her zaman nesnel ve öznel koşullara bağlı olarak saptamıştır. Bu biçimlerin var olan güçler oranında işçi sınıfının, emekçi yığınların en geniş kesimlerini savaşa sokmaya, sınıf bilincini, örgütlülük düzeyini, savaş gücünü geliştirmeye, komünist partisinin yığınlar arasında etkinliğini arttırmaya, onları, daha yüksek politik hedeflere yaklaştırmaya yarayıp yaramadığına bakar. *«Partinin var olan gücüne uygun olan, var olan durumda en büyük sonucu elde etmeye yarayan»* her savaş biçimini elverişli sayar. (Tüm yapıtlar, c. 4, s. 376.) *«Biz Marksistler her zaman yığınların gücünü ve sınıfların karşılıklı ilişkilerini kesinlikle göz önünde tutarak şu ya da bu savaş biçiminin amaca uygun olup olmadığını saptamakla övünürüz. Biz: Her zaman bir ayaklanma elverişli olmaz, yığınlarda belirli ön koşullar oluşmamışsa, bu bir serüvendir, dedik. Devrimin görüş açısından pekçok kez bireysel direnişin en yiğitçe biçimlerini bile elverişsiz ve zararlı olarak yerdik . . .»* der. (Tüm yapıtlar, c. 35, s. 348–349.)

Günümüzde, savaşan aktif kesimlerle, geniş halk katmanları arasında köprüleri sıklaştıran, bütün ulusal demokratik güçlerin ortak eylemine yardımcı olan, partiye geniş yığınların sempati ve desteğini kazandıran savaş biçimleri uygundur, yararlıdır.

*Kadınlara iş bulmada, eğitimde, ekonomik, sosyal ve politik yaşamda eşit hak! Kadın emekçilere eşit işe eşit ücret! Her iş yerinde kreş! Analığa saygı!*

# MİLİTANLARDAN

## Bursa mitingi

Bursa'da «Güç ve eylem birliği»ni oluşturan örgütler, 18 Şubat pazar günü «Anti-demokratik yasalara hayır!» mitingi yaptılar. İşçiler, çevre köylüleri, ilerici, yurtsever gençler, demokrat aydınlar, öğretmenler bu mitinge yığınsal olarak katıldılar. Bursa halkının coşkunca desteklediği yürüyüş ve miting boyunca sıkıyönetimin kaldırılması, demokratik basına, işçi basınına yöneltilen anti-demokratik uygulamaların durdurulması, faşist katillerden hesap sorulması, MHP'nin kapatılması ve faşist Türkeş'in tutuklanması istendi.

Bursa mitingi burjuvazinin, sıkıyönetimcilerin gözünü korkuttu. Çeşitli yörelerden gelip mitinge katılan ilerici, yurtsever gençler üzerinde hemen baskı makinesi işlemeye başladı. Mitingden dönen 300'den fazla genç Kasımpaşa araba vapurunda tutuklandı. Bu olay, işçi sınıfının savaş yolunda yürüyen gençlere yapılan baskılar emekçi halkımızda büyük nefret uyandırdı.

Bursa halkı; faşistlere, baskılara karşı savaşta kararlıdır. Türkümüzü biz inançla, yürekten söylüyoruz:

»Milyonları yaratırken işçinin iş kuvveti
Bir avuç burjuva yutar, doğan bütün serveti,
Biz çalışır yaratırız, keyfi için onların
Bugün böyle, fakat böyle olmıyacaktır yarın»

*Bursa'dan bir işçi*

## Çaycuma mitingi

59 yıl önce Mustafa Suphi ve 14 yoldaşının Karadeniz'de alçakça öldürüldüğü güne rastlayan 28 Ocak Çaycuma mitingi, bu güne dek bölgemizde görülmemiş bir yığınsallıkla yapıldı.

Mitingin yapılacağı duyulur duyulmaz, Çaycuma'da CHP'nin başına çöreklenmiş sağ sosyal-demokratlar, başta halı tüccarı ilçe başkanı İrfan Müftüoğlu olmak üzere yoğun bir karalama kampanyasına geçtiler. Genel seçimlerde bile köylere gitmeyen bu gerici unsurlar, demokratik güçlerin anti-faşist, anti-emperyalist çıkışları söz konusu olunca kar-çamur demeden köylere dağıldılar. Köy muhtarlarına, köylülerin mitingine katılmaması yolunda tehditler savurdular.

Zonguldak'ta eylem birliği yerine «eylemsizlik birliği» yeğleyen ve bölgemizde hiçbir tabanı bulunmayan kimi sosyalistler de faşist Zonguldak valisi ve sağ sosyal-demokratlarla aynı gerici koroya katıldılar.

Ne var ki, 28 Ocak Çaycuma mitingi, 15'lerin ve Maraş kırımının hesabını sormak için savaşmaya and içmiş demokratik güçlerce düzenleniyordu ve halk bunun bilincindeydi. 300 ilerici, namuslu CHP'linin mitingi engellemek isteyen Çaycuma CHP ilçe başkanını protesto etmesi ve miting ilânını belediyeden yaptırmak istemeyen belediye başkanının halkın baskısı karşısında gerilemesi bu bilincin açık kanıtlarıdır.

28 Ocak günü 30'a yakın demokratik kuruluşla birlikte, «Çaycuma Köy Kooperatifleri» pankartı ile 6 köyün ve «Çaycuma İlerici Esnafları» pankartı ile esnafların yığınsal olarak mitinge katılması, sağ sosyal demokratlarla aynı gerici koroya katılanların suratına bir şamar gibi indi.

Mitinge 4 bini aşkın yurtsever katıldı. En önde Maraş kırımı sırasında anasının karnında öldürülen bebeği gösteren büyük bir resim, hemen onun arkasında da Mustafa Suphi ve Bilen yoldaşın resimleri. Mitinge katılanlar *«Maraş'ın hesabı sorulacaktır!», «Faşizme geçit yok!», «15'ler başlattı, yüzbinler dürdürüyor!», «Suphi-Nejat öncümüz, yaşatacak gücümüz!», «UDC'de birleş!», «Doğmamış bebeler faşist terör gördüler!»* gibi belgiler haykırdılar. İKD'nin önünde yürüyen ve ellerinde *«Silâhlanma değil, kreş istiyoruz!», «Annemiz, babamız, abimiz öldürülmesin!»* pankartları taşıyan 100'ü aşkın çocuğun, «Katil Türkeş tutuklansın!» diye haykırmasına kenarda bekleyen halk da katıldı . . .

*Zonguldak'tan bir emekçi*

# Nazım aramızda

## İzmir'de

Nâzım Hikmet, doğumunun 77. yılında İzmir'de Fuar Spor-Sergi Sarayında yığınsal bir toplantıyla anıldı. Salon tıklım tıklım. Duvarlarda şu belgiler asılı: «Bağımsız ve ileri bir Türkiye işçi sınıfının ellerinde kurulacaktır!», «İkili kölelik anlaşmaları yırtılsın!», «UDC için ileri!», «İleri demokratik bir düzen!». Nâzım'ın çok yönlü, büyük kişiliği bir beze şöyle yazılmıştı: «Sanatçıydı. Barış savaşçısıydı. Komünisti . . .»

Tüm seçkin konuşmacılar, işçiler, demokrat aydınlar, sanatçılar Nazım'ın partisiyle, Türkiye Komünist Partisi'yle olan bağını, işçi sınıfının yiğit bir savaşçısı olduğunu, ateşli bir enternasyonalist olduğunu dile getirdiler. Türkiye işçi sınıfının, dünya barışsever halklarının büyük şairi Nazım Hikmet 77. doğum yılında «TKP'ye özgürlük!» haykırışlarıyla anıldı. En önemlisi, dışarda bekleyenlerle 10 bini aşan halk, «sıkıyönetim kaldırılsın, MHP kapansın, Türkeş tutuklansın!» diye haykırdı.

Nazım'ı büyük bir devrimci coşkuyla anarken, en önemli olaylardan biri faşist kurşunlarıyla felç olan Doçent Server Tanilli'nin Londra'dan, Stoke Mandeville hastahanesinden gönderdiği mesaj oldu. Bu anti-faşist öğretim üyesinin, yürekli demokratın mesajını salonda bulunan 10 binin üstünde kişi anti-faşist belgiler haykırarak alkışladı. Server Tanilli mesajında şöyle diyordu: «Nazım Hikmet, evet büyük, çok büyük bir şairdir. Ama komünist bir şairdir. Proletaryanın şairidir. Ölünceye kadar da proletaryanın şairi olarak kaldı. Bir komünist olarak öldü. Onun sanatının biçimi ve üslubuyla, ülküsü birbirinden ayrılmaz. Etle tırnak gibi birbirine bağlıdır onlar . . .»

Evet . . . Server Tanilli'nin dediği gibi, biz o bütünü burjuvaziye parçalatmıyacağız.

*İzmir'den bir devrimci*

## Zonguldak'da

13 ilde uygulanan sıkıyönetimin soğuk rüzgârları ta Zonguldak'ta duyulurken, 20 Ocak günü ilimizde Nazım'ı anma gecesi yığınsal biçimde yapıldı. Gecenin göze çarpan en belirgin özelliklerinden biri de, katılanların halkın değişik kesimlerinden oluşuydu. Yaş ortalaması da oldukça yükseldi.

Zonguldak'ta ilk kez yapılan Nazım Hikmet'i anma gecesi, halk arasında çok büyük ve önemli yankılar uyandırdı. Ertesi günlerde, emekçi yataklarında konuşulan konuların başında gece ve Nazım'ın komünist bir ozan olarak gerçek kişiliği geliyordu.

*Zonguldak'tan bir işçi*

*Gençlik halkımızın geleceğidir. İşçi, köylü, öğrenci gençliğin ulusal ve uluslararası birliği ve işçi sınıfıyla bağlarını güçlendirmesi için savaş!*

# PARTİ YAŞAMI

## İki eğilim

Yardımuzun üzerinde Amerika, NATO baskısı üsteledi. Bu süreç içinde işbirlikçi burjuvazinin faşizme tırmanışı da hızlandı. NATO ve Amerika'nın dayatmacasıyla sıkıyönetim geldi. Yeni bir durum ortaya çıktı. Güçlerin dengesinde değişim, savaş taktiklerine yansıdı.

Küçük burjuvazi, orta katmanlar, bu sosyal temele dayanan akımlar, oluşan değişikliği göremiyor, kavrayamıyor. Kimileri yan yolda duraksıyor, kimileri de yoldan çıkıyor.

İşçi sınıfı hareketine, kendi yanlış görüşlerini, tutumlarını aşılamak isteyen ortada iki akım var: Biri sağ oportünizm, öteki «sol».

Faşizmin tırmanmasından yılgınlık gösteren, sıkıyönetimle birlikte daha pasifleşen çevreler sağ oportünizmi yayıyor. Bunlar, burjuva yasallığına, parlamentoculuğuna körü körüne bel bağlıyorlar. Sıkıyönetimden, bugünkü ikircimli hükümetten medet umuyorlar. Bunlar üstelik, hem korkuya kapılıyor, hem de korkularını yığınlara aşılamak istiyorlar: Sıkıyönetimle uzlaşın, en iyi eylem eylemsizliktir, yoksa faşizm gelir, diyorlar. Bir de baskı altındaki yığınların savaşının temposundaki yavaşlamadan karamsarlığa kapılanlar var. Bunlar yığınların savaşına güvensizlik duyuyorlar. Yavaşlamayı ve küçük burjuva çevrelerdeki yılgınlığı mutlaklaştırıyorlar, karamsarlık yayıyorlar.

Oysa yığın hareketinin temposundaki yavaşlama geçicidir. Bunun bir nedeni, burjuva reformizminin yanı sıra, bazı sendikaların başını tutan Tunç gibi sosyal-hainlerin, Işıklar gibi entrikacı, bölücülerin, işçi hareketini engellemeleridir. Sağcı oportünistler eylemden kaçmakla, yığın eyleminin önündeki bu engelleri güçlendiriyorlar.

Buna karşılık, «sürekli devrim durumu var» diyen goşistler, işçi sınıfının tarihsel rolünü yadsıyor, yığınlarla bağ kurma gereğini küçümsüyor, bireysel terörizme sarılıyor.

Bir de sınıf savaşlarındaki gitgelleri, zigzagları göremeyen, sınıf dengesindeki somut durumu, buna uygun Leninci taktikleri seçemiyenler var. Bunlar öznel düşlerini gerçek yerine koyuyor, kendi sabırsızlıklarına takılıyorlar. Sınıf savaşının önümüze koyduğu görevlerin üzerinden atlıyor, «devrimci durum» üzerine zamansız sonuç çıkarıyorlar.

Bu her iki akım ve onlardan etkilenen görüşler, bugün halkımızın, işçi sınıfımızın ulusal bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm savaşına zarardan başka hiçbir şey vermiyor. TKP, bu her iki ters akımı gözardı etmiyor. TKP, yığınlara giderek mal olan politikasını ardıcıl izliyor.

## Ajitasyon

Parti basınında ajitasyonun yeri nedir? Partinin politik rotasında yurtta ve dünyadaki başlıca bir olayı, gelişmeyi ele almak, aydınlatmak, böylece yığınları eğitmek, örgütlemek ve partinin koyduğu devrimci görevlerin çözümü için eyleme yöneltmek.

Yurt çapında yayılan proleter devrimci bir organda ajitasyon, Lenin'in deyimiyle, «işçilerin tepkilerini, işçi grevlerini, proleter savaşın öteki biçimlerini, politik baskıların her türlü görünüş biçimini sürekli yansıtmak ve bu olguların her birinden, uzak amaç sosyalizm açısından, proletaryanin politik görevleri açısından belirli sonuçlar çıkarmak» görevini üstlenir.

Ajitasyon, konusunu tekil, somut, güncel olaylardan alır. İçeriğini, yönünü, Marksçı-Leninci ilkeler, parti politikası belirler. Biçimini, yöntemini somut koşullara uydurur. Parti basını, başarılı ajitasyonu ülke çapında yaygınlaştırır.

Lenin komünistlere sabırla yığınlara yönelmeyi, her katmanın, her işyerinden işçilerin, emekçilerin özelliklerini öğrenmeyi, onların yaşamlarıyla, savaşlarıyla sıkı sıkıya bağlanmayı salık verir. Yığın içinde politik çalışmayı inandırıcı, kanıtlayıcı bir biçimde, anlaşılır, açık bir dille, somut ve özlü konuşarak, yazarak yürütmeyi öğütler. Kimileri bunu pasif, kuru, «ruhsuz» yazmak olarak anlıyor. Böylelikle ajitasyon düzeyi düşük yazılar çıkıyor. Oysa ajitasyonun başarılı olması, onun tek düze değil, canlı, kimi zaman coşturucu bir deyişle yazılmasına, burjuvaziye, oportünizme karşı ideolojik savaşı vurucu, militanca yürütmesine bağlıdır. Savaşkan olmayan, kendine güvenmiyen ajitasyon, amacına ulaşamaz.

Komünist Partisi'nin politikasının doğruluğuna yığınları kendi deneylerinden çıkarak inandırmak, yığınların devrimci bilincini, eylemliliğini geliştirmek gerek. Bunun için hem onların güncel, yakıcı istemleri için çıkışlarını ekonomik savaşlarını, politik savaşla bağlamak, hem de, «çok yönlü politik açıklamalarda bulunmak» gerekir. Hükümetin tekellerle uzlaşan, faşist tehlikeye yol açan politikasını yığınlara göstermek. Baş vuruşu emperyalizme, hükümeti devirmek isteyen gerici-faşist güçlere yöneltmek. Emperyalist baskılara, faşist tehlikeye, sıkıyönetime, politik baskılara karşı tepkileri var güçle desteklemek. Halk yığınlarının devrimci sesi olacak; onları harekete geçirecek bu içerikte etkin ajitasyonu yoğunlaştırmak gündemdedir.

## Halk yiğitleri

28–29 Ocak, bu yıl bir başka türlü anıldı. Komünistler yalnız TKP'nin kurucuları Suphi'leri, Nejat'ları, «onbeşler»i, yarım yüzyıl boyunca emperyalizme, sınıf düşmanlarına karşı savaşlarda ölen binlerce komünisti anmakla kalmadılar. Son birkaç yılda gerici-faşist güçlerin, Maocuların saldırılarıyla canlarını veren gencecik komünistleri, sempatizanları da andılar. Bu büyük kavgada düşenlerin anılarını yaşatmaya, onların yolunda utkuya dek savaşmaya and içtiler.

TKP'yi 58 yıldır yaşatanlar, onun yılmaz savaş erleri, yaşamlarını proletaryanın, halkının kurtuluşuna adamış militanlarıdır. Onun savaş tarihi, böylesi halk yiğitlerinin kanıyla yazılmıştır. Bugün TKP'ye üye olanlar, bu savaş yoluna baş koyuyor.

Parti sıralarına giren genç komünistler, yığınların önünde sınıf düşmanına karşı, oportünizme karşı ödünsüz savaşanların yaşamlarını örnek alıyor. Onlar eylemsizliğe, ya da bireysel terörizme sapan yollardan ayrılıp proletarya öncüsünün yoluna giriyorlar. Burada bireyciliğin hiçbir türüne, kendini beğenmişliğe, bildiğini okumaya yer yok. Parti tüzüğüne, disipline uymak var. Partinin kollektif istemine uymak, çizgiden çıkmadan sırada savaşmak var. Sert savaş koşulları, bunu her zamankinden çok gerektiriyor.

Egemen sınıflara kafa tutup küçük burjuvaziden gelen kimilerini bu disiplin, bu koşullarda ağır basan santralizm sıkıyor. Koşulların zoruyla, kimisi de uzun süre yalnız savaşmak durumuna düşüyor. Sürekli parti yönlendirmesinin eksikliğiyle kendi başına buyruk iş yapmaya alışıyor. Yeni, genç partililer ölümü hiçe sayarak görevden göreve koşuyorlar. Başarıları da, eksikleri de yalnız kendilerinin değil, tüm partinin başarısı, eksiği olarak görmeleri, değerlendirmeleri her zaman kolay olmuyor. Öteki parti örgütlerinin, diğer yoldaşların katkısı, illegal koşullarda pek göze çarpmıyor.

Kadroların bilinçini, komünist morali geliştirmek için kollektif parti yaşamını üyelere duyurabilmenin önemi büyüktür. Komünist partisini yukardan aşağıya bir bütün, parti örgütlerinin birliği olarak kavratmak, özellikle temel örgüt sekreterlerinin sürekli görevi oluyor. «Nerede bir yoldaş varsa, orada parti vardır» sözü böylelikle somut yaşama geçiyor. Komünistler, Suphi'lerin, Nejat'ların, halk yiğitlerinin yolunda, parti yolunda birbirlerine sımsıkı sarılmış, ilerliyorlar.